

necesse erit. cuius elemētie vel exiguitas vel magnitudo: nō donoz quantitate: sed exhibentis potentia: et rei familiaris neruis metitur. Idcirco ne q̄ opulentus efferatur: q̄ multis: ne q̄ pauper animo concidat: q̄ paucis: quēpiā donet. siquidē loci: plerē pauper: largitionibus plerūq̄ excessit: ne q̄ ex modicis facultatibus: miserū se aut infelicē existimet. Solent enī res parue facere nos ad stipem erogandā prōptiores. multiplex vero r̄ abūdās possessio: et bonoz fortune diffidētia et rem familiarē augendi: imoderata libido: homines faciūt tenaciores. cuius diffidentie r̄ cupiditatis tyrannide liberat: qui pauca possidet. ita ut plures ei ad bene agendū occasiones offerantur. nā et carcerem adibit facilius: et valitudine affectos reuilet. et ciathum porriget aque gelidioris: q̄ proculdubio diues quispiā facere dei dignabitur: utpote qui pre diuitijs intumescat. Ne itaq̄ erit tibi ob inopiā desperādū q̄n ob eam tibi vel celi patibunt: quinetiam: si nil habeas: anio tamen fueris clemētior: merces te v̄ ex eo manebit non exigua. Caprop̄ et Paulus stendum esse cū silentibus r̄ vinctis conuinciri oportere: iniunxit. non enim solum gemebundos et mestos: verum et reliquis calamitatibus circūuentos: multozū fletus r̄ dolor: nōnullā in partez solatur r̄ iuuat: adeo ut nō minus psepe animis collapsi verbis: q̄ pecunijs subleuētur: eo q̄ et dei iussu pecunie egestatē patientibus erogantur: ut non solū illoz leuetur iopia: sed etiā nos ad proximoz r̄ mala cōmiserandū instruet. ad q̄ r̄ auar⁹ odibilis est et inuisus: q̄ nō solum egenos contemnat. sed q̄ inhumanitate deuincitur: et inopum misericordie seuiēdo permulcetur: quem admodum contrā: qui pecunia in opē sub

leuando: aspernatur: omnium iudicatur amore dignissimus: q̄ se misericordem prestiterit et humanum. Deus preterea pius et clementes: non eos solum qui egenoz: pecunijs iuuerint verum et qui animo fuerint ad cōmiserationem facili: extollit ac beat. Exhibeamus itaq̄ istiusmodi ad miserandum promptitudinem. hoc pat̄ do nos et reliqua bona consequētur. Nam qui mente fuerit ad pietatem p̄chuior: vel quibus affluet: pecunias: funder: si calamitatibus quēpiāz viderit afflictari: congemiscet: si oppresum irialico aderit: si diuerari manū porriget: utpote qui sit bonozū omnium thesaurum consecutus: mentez scilicet clementem ac piā: e qua scaturire omnia constat: que ad proximis faciant vtilitatem. ita ut in posterum sit premia a deo seruata habiturus: que ut vendicare possimus: animus nobis erit: tum ad humanitatem: tuz ad mansuetudinem disponendus. ita fiet ut q̄dū in hac vita esse licebit: r̄ benefactis abundemus: et palma dei in ceptis nobis seruata fruamur.

Contra desperationem et superbiaz peroptime consulens

Ser. ix.

Si quis natura in mentis vilitudinem incidit: culpa vacabit: qui vero eam vltro incurret: r̄ venia priuat: r̄ supplicio q̄dā maiori afficietur. cuiusmodi sunt q̄ p̄parata sapientia elati: plurimuz sibi prudentie arrogāt: et in desperationē q̄ndā collabunt: extremā. si q̄dē nullate magis q̄ despatione ipsa desipim⁹. Idcirco r̄ p̄pheta demonū p̄ncipem barbaz illū: istiusmodi verbis appellat. Stult⁹ aut̄ stulta loq̄tur: ut q̄ ei⁹ insipientiam suis ex dictis perdiscas:

audi qđ ille dicēdo iacet. **S**up astra
 celi ponā thronū meū: et ero altissimo
 similis: comprehendā manu tanq̄ nū
 dūlū terraz orbem: collā q̄ quasi oua
 derelicta. quibus dictis quid dici pos
 test insulsius: quippe iactanter plura
 vel singula sapere mox impudentiaz
 videbitur. nam si desperantis verba
 sigillatim in mediū produceris: haud
 facile cernerēs: vtrū spe destituti sint
 illa an stulticie morbo laborātis: ad
 vtrūq̄ par esse id vitium constat. **I**erē
 et barbarus alius ita inquit. **D**e^o suz
 ego non homo: et rursus alius. **N**ec
 enim poterit deus vos saluos redde
 re. nec a manibus meis eruere. **I**nsu
 per et egyptius ille **P**harao. **N**ō no
 mīn dominū: et israelez nō dimitā. nec
 absimilis ille apud prophetam insipi
 ens: qui secum in corde diceret. **N**on
 est de^o: et **L**ayn **M**um quid custōs fra
 tris mei sum ego? **Q**uocirca nō facile
 erit internoscere: vtrum desperantiū.
 dicta hec fuerint: an menti egi itudine
 affectorum: siquidem apopeia id est
 desperatio ea sit: que cuz nec modum
 nec equabilitatem teneat: tū q̄ p̄cul
 a mente sit denoationē accepit. hec eī
 homines stolidos reddit: et insolētes
 facit. nā vt sapientie initium: dei est ti
 mor: ita et insipientie: eiusdem ignora
 tio. **S**i ergo dei cognitio: pro sapien
 tia habet: nil dubiū quin ipsi^o ignora
 tio: stulticia sit: que vtrūq̄ ex superbia
 oritur: cui^o principiū est deū nō nosse.
 erit ergo supbia extrema quedā demē
 tia. talem se **M**abal exhibuit: etsi nō i
 deū: erga hominē tū. ex desperatione
 nāq̄ vesan^o fact^o: timore demū cōsum
 pt^o est. simul ac ei quispiā sapiētie mō
 exciderit: formidolosus siml et audax
 sio ipso debilitato: efficit. quēadmo
 dū enī corp^o hoc nostz: equo t̄pamen
 to amisso: et male p̄plexiōis effectū: fa
 cile omnib^o morbis corripit. ita et ani

mus cū insolētere desierit: et cōtrabi
 humilitate ceperit: habitu dūe alia q̄
 dam excepta: debilitatem: formidinez
 audaciam simul et dementiā incurrit:
 nec sui demum compos efficitur aut
 gnarus. qui vero se ipsum ignorat: q̄
 pacto que supra ipsum fuerint: intelli
 getis sane haud aliter se habebit: q̄
 solet aliquis frenesi interceptus: qui
 sui ipsius nullam habeat notionem:
 neq̄ ea que sibi pedibus adiaceant di
 noicat. **I**tem et oculus cum caligare
 ceperit: et reliqua membra obtenebrat
 quod certe desperanti solet accidere.
Idearco et qui eiusmodi desperatio
 ne dicitur: et furcentium sunt infeli
 ciores habendi: et qui natura desipi
 unt: miseres. nam risum eque atq̄
 hi: ceteris movent: et minus placent:
 et modo simili efferuntur: cunq̄ haud
 parem sibi cum stolidis veniam pari
 ant: omnibus sunt iniusti. ita fit vt cuz
 eodem pene morbo agitentur vtrūq̄:
 commiseratione tamen non eque pri
 uentur. siquidem non solum ex dictis
 verum et gestu: et corporis motu: ri
 diculi sint. **Q**uid enim dic mihi: cervi
 ceū extendis. quid summis incedis
 vngulis: quid attollis supercilia? q̄
 pedus tumidum geris? capillo tibi
 nec licz albescenti: nigredinē indere:
 vel nigro candorem: deinde vti rei
 rum potitus: aerem volitando ober
 ras: cupidior forte vel alas tibi adna
 sci: ne terram desuper pedibus in
 cedas: forsā etiam commutari vel
 in monstrum cupieris: cum nondū
 monstrum effectus: et homo cum sis:
 volatum tentas: quin potius corde
 sublatu omni ex parte intumescis.
Quo ergo te nomine appellauerim:
 vt hac te queam desperatione eximes
 re: si cinerem te: aut humum: seu pul
 uerem dixerim: tenuitatem expri
 mam. **F**iguram tamen aut simili

rudinem: quod equidem maluissimam: haud
 satis attigerim. velle enim inanem tumo-
 rem illi omnem deponere. Quam igitur exco-
 gitauerim: que his pergruere possit ima-
 ginem: mihi certe posse videtur horum ho-
 minum tumiditate: cum stupa aliqua flamma
 mescenti conferri: quam post incendium
 mox illa inflat: et surgit: pro modo leuio-
 ri quodam manuum tactu dissoluit: omnes in
 cineres tenuissimos. eiusmodi sunt isto-
 rum animi: quorum tumores et inflatos spiritus:
 quis fortuitus? et aduersus casus prope
 poterit ac disturbare. Est enim necesse
 eum qui desperatione tenet debile esse: et in
 firmum. si quidem elatio illa et celsitudo:
 non satis consistens valitudine integra. sed
 quemadmodum in aqua ampulle solent: fa-
 cile dissoluntur. ita et istiusmodi homi-
 nes intereunt leuius. quod si nullam forte his
 dictis adhibendam esse fidem censueris:
 da audacem: da desperatem: cernes sane
 lapso quis et prostrato: nec magno tamen
 in discrimine timidiorum. nam quemadmo-
 dum ex aridioribus virgultibus flamma vix
 dum suscitata in cineres collabi solet. ex
 solidis vero et firmiter natura li-
 gnis: haud facile ignis succedi potest. sic
 census vero excitata diu continet flamma.
 sic et animi qui prouectiores fuerint
 et stabiles: haud quamquam vel succenduntur
 facile: vel restringuntur: qui duo abiecti
 homines et ad desperationem prope eodem
 tempore puncto patiuntur. Nec etsi ita se
 habere intelligam: humilitati operam
 dem: que quam potenterissima est: et duritie
 lapides vincit: et tutiores nos reddet
 quam velle possent aut turres: aut parietes:
 tutari: quam demonum et machinas: su-
 perat et dolos. Contra vero desperatio
 ipsa et captus nos faciles: volenti
 cuius efficit: et fragitur ut diximus non
 absimili facilitate: quam vasa ampullae in aqua
 scinditur: et aranea celeri: vel fumo
 dissoluitur. Est itaque nobis super firmi-
 onem sic lapide gradiendum: desperatione

omissa: humilitatem sectemur. hoc pa-
 tito quiete dum viuatur inueta: bonis
 in posterum fruamur sempiternis

**Paupes ne subtilius scrutemur ne
 talione iudicemur. Ser. x.**

Quid super deoposcentem scruta-
 ris: quam illi christi ob gratiam exci-
 pe. nam si nimium fueris explorator
 do curiosus: vel probum plerumque virum
 preteribis: faciesque hoc modo: future
 et emerite mercedis iacturam. quis qui
 vel improbus pro christo suscepit cul-
 pandus non erit: quam capiet pro eo et pro-
 mum. Nam qui prophetam sub prophete
 nomine admisit: prophete mercedem acci-
 piat: qui vero pro intempestiva hac et
 superuacanea scrutandi cura: quempiam
 laude dignum paruisse: penas luet.
 Ad itaque aut vita hominum aut facta
 scrutanda sunt: quod proculdubio extreme
 cuiusdam nos inexperience arguit:
 dum panis unius gratia petiti: uniuersa
 sit inopis vita indaganda. qui siue pro
 fuerit: siue aliud quoduis: nunc ea propter
 vel pane tibi: vel argenteis numulis
 et paucis apparet indignus. leuius qui cui
 dominus tuus orientem solem sit im-
 partitus: per exiguum ipse cibatum et
 tenuem victum existimas immerentem:
 Quinetiam quod dictum maximam
 est: si vel hunc compertum habeas in
 numeris esse vitis constipatum: eoque
 paruo et exili cibo fraudaueris: nihil
 id tibi poterit ad excusationem vale-
 re. presertim cum eius sis domini ser-
 uus qui ita inquit. Num ignoratis
 ex quo patre sitis? illius preterea fa-
 miliaris: qui se lapidantes animo tu-
 lerit patienti: immo qui est pro se lapi-
 dantibus in cruce sublatus. Neque id
 dixeris medicum quempiam: sicarium esse
 aut homicidam: qui vel si tibi esset